

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: .....

Cím: *Londoni köd Budapesten*

Forrás: .....

Nemzeti Újság

3m

(Hely)

1924. 12. 19.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

551.57

Hely

Idő

"1924"

Személy

Helyszám

Londoni köd Budapesten

A sötétséghez még világítási zavarok is járultak — Elromlott az egyik áramfejlesztőgép — Zavar a hivatalokban — Az egész országban ködös az idő

(A Nemzeti Újság tudósítójától.) Az időjárás az 1924-ik esztendőben oly rendellenes volt, hogy hosszú évtizedek óta nem tapasztaltunk az idejéhez hasonló időjárást. Először azzal lepett meg bennünket, hogy a tél belenyult a tavaszba. Augusztusban pedig kellemetlen hideg kergette haza a nyaralókat. Abnormálisan szép és hosszú volt az ősz. Még október elején is voltak kánikulai napok. A tél enyhének indult, de mint egy hét előtt Európaszerte hidegre fordult az idő. Azóta állandóan borult és ködös az időjárás és a hőmérséklet a fagypont körül váltakozik. A köd azonban a legutóbbi napokban különösen Angliában olyan áthatolhatatlanul sűrű volt, hogy komoly veszedelmet okozott.

Ma reggelre a fővárosra borult egyiptomi sötétség. A Meteorológiai Intézetből azt az információt kaptuk, hogy az *országszerte fellépő köd obnormis mértékű ugyan*, de ebben az időszakban természetes. Az egész országban erősen felhős, borús az időjárás, de nagyobb havazás jelei egyelőre nem mutatkoznak. Az idő még napokig változatlanul borús és ködös maradhat, ami valószínűleg összefüggésben van az utóbbi hetek *abnormisan csapadéktalan időjárásával*. Súlyosította a fővárosban a köd okozta sötétséget az, hogy a villany nem működött kifogástalanul.

Tudósítónk a köd és sötétség következtében támadt zavarokról, a villanygyári balesetről, valamint a külföldi, főleg londoni ködről a következőket jelentik:

„Nem akar megviradni“

Az ébredő fővárost ma reggel kellemetlen meglepetés érte. Az órák hetet mutattak, az utcák képe azonban olyan volt, mint csillagtalán éjjélkor s az ablakok előtt fekete fátyol lengett.

— Mi az, mi történt? — kérdezték egymástól Budapest legkülönbözőbb részeiben a családtagok, — akiket az óra mutatója arra figyelmeztetett, hogy fel kell kelni, vagy munkába letni. A válasz legtöbb helyen ez volt:

— Talán elromlott az óra és korán keltünk fel.

— De hisz minden óra a háznál félnyolcat mutat s az szinte lehetetlenség, hogy egyszerre egyformán késsenek.

A lustábbak önmagukat akarták megnyugtítani az órákésséssel, a pontosabbak azonban mit sem törődve a nappalnak jelzett éjszakával, megindultak hivatalaik, munkahelyeik felé. Az utcákon újabb meglepetés érte őket. Nem csupán sötétség borult a városra, hanem földszintű, sűrű köd is s az egyiptomi sötétségben két lépésre sem lehetett ellátni. — Kialudt a nap? Nem forog a föld? Vagy mi történt? — találgatták az emberek és sokan szerették volna, ha valóban az órák tartottak volna nagygyűlést, amelyen kimondták, hogy frissességre serkentik a pesti lakosságot. Az első kellemetlen impressziók után komoly kellemetlenségek is érték az utcák járókelőit s amíg valaki eljutott munkahelyére, egész sorozat baleset történt vele. A ködülte reggelen szitkozódásoktól volt hangos az utca,

mindenki idegeskedett, csak a sarki rendőr volt nyugodt; a legnagyobb flegmával mondta:

— *Nem akar megviradni...*

Pillanattfelvétel a „hajnali“ Körútról

Reggel fél 9 óraker, amikor a munkábasietők harmadik raja, — azok, akik 9-kor kezdenek dolgozni hivatalaikban — lepi el az utcát, még mindig éjszaka volt a Körúton. A villanylámpák mind égették, az üzletek kirakatait s a lakások ablakait is kivilágították, de az éjszakánként fényárban uszó uttest és gyalogjáró ekkor csak azt láthatta, hogy valami derengő méceses bóbiskol. A villamosok lassan cammogtak, de lármájuk oly hangos volt, kaotikus hangzavarrá olvadt egybe a különböző kocsik figyelmeztető jelzése. A Körút mindkét oldalán zsúfolt volt a járda. tisztviselők, hivatalnoknők igyekeztek előrejutni a barna, gomolygó, gőzszerű sűrű ködben. Szinte tapogatózva haladt mindenki, a lépések zajáról próbálta megállapítani, nem jön-e valaki szemben. A nagy vigyázat mellett is a Rákóczi-ut és Körút sarkán tíz perc alatt több, mint százan ütköztek egymásnak a sötétség miatt.

— Pardon, bocsánat, igazán sajnálom, de nem tehetek róla — hangzott itt is, ott is, de a bocsánatkérő szavakat nyomban súlyos kifakadások követték. Az apróbb incidenseken kívül komolyabb ter-

mészetti balesetek is voltak. Szerelmi Julia hivatalnoknő a sűrű ködben a járda mellé lépett s oly szerencsétlenül esett, hogy az egyik lába eltörött s kórházba kellett szállítani. Az összeütközésekből eredő balesetek legnagyobb része azonban nem volt oly komoly, hogy a mentőknek kellett volna beavatkozni.

Meghittőzték a rendőrörszemeket

Azok, akiknek sikerült a villamosmegállóig elbortorkálni, azt hitték, már révbe jutottak, de nagyot csalódtak. A villamoskocsik a sűrű, áthatatlan ködben csak nagyon lassan közlekedhettek s úgy a vezetőknél, mint a váltóállítóknál megfeszített figyelemmel kellett dolgozniuk, nehogy baj történjék. A közönség zuglódot a lassu közlekedésért, de a fokozott figyelemnek meg volt az a szinte lehetetlennek tetsző jó oldala, hogy a köd miatt nem történt villamosszerencsétlenség Budapesten. A sarki rendőröknek is fokozottab mértékben kellett ügyelni a forgalom zavartalanságán és biztonságán. A főkapitányság utasítására a szolgálatot teljesítő rendőrök mellé a forgalmasabb helyeken még egy őrszemelt állítottak, mert egy ember nem tudta volna a legtöbb helyen elvégezni az idegekre ható munkát. A kettős őrszemeken kívül járőrök is cirkáltak az utcákban, mert féltő volt, hogy a köd leple alatt a legkülönbözőbb bűncselekményeket követik el. A járőröknek arra kellett vigyázni, hogy a kirakatoikat, utcai árusítóbódékat és az esetleges elhagyott villákat ne fosszák ki. A sűrű, átláthatatlan köd miatt tett rendőri intézkedéseket délben függesztették fel, ugyanis ekkorra enyhült a sötétség annyira, hogy szükségtelenné váltak a kettős őrszemek és rendkívüli járőrök.

Nem tudtak tárgyalni a törvényszéken

Súlyos kellemetlenségeket okozott a köd természetesen a hivatalokban is. A sötétség miatt mindenütt villanyfény mellett dolgoztak s a legtöbb lakásban is égtek a kőrték. Az egész fővárosban mindenütt való villanyfogyasztás. elektromos zavarokat is idézett elő. A törvényszéken délelőtt 10 órakor minden teremben elaludtak a villanylámpák és teljes sötétségbe borultak a helyiségek. A tárgyalásokat a bírák mindenütt felfüggesztették és várták, hogy „megvirradjon”. Egyes tanácsok gyertyafény mellett próbáltak tovább tárgyalni, de a legtöbb ügy tárgyalását félbe kellett szakítani. A csempézési perben ma kellett volna elmondani az ügyvédeknek a védőbeszédeket, de elnapolták az ülést, mert a nagy esküdtszéki teremben gyertya mellett nem lehetett tanácskozni. De nemcsak a törvényszéken, hanem más hivatalokban is voltak világítási nehézségek s a sötétség miatt sok helyen egész délelőtt nem tudtak dolgozni.

Világítási zavarok

Az egyiptomi sötétség miatt a kereskedők már üzletnyitástól kezdve világítani voltak kénytelenek üzlethelyiségeiket. A magánháztartásokban is igénybe vették már kora reggeltől a világítási áramot úgy, hogy az Elektromos Művek telepeinek összes gépei az eddiginél is nagyobb mértékben voltak megterhelve. A *Nemzeti Újság* már régen óvást emelt az utcai transzperens-hirdetések tulságos felzaporodása ellen és már jóelőre felhívta illetékesek figyelmét arra, hogy a világítási áramfejlesztőtelepek tulságos igénybevétele a köz- és magánvilágítás kárára és hátrányára van. A világítási árammal való pazarlás meggátálása érdekében azonban eddig nem történt semmi és így történhetett meg az, hogy a köd folytán beállott nagyobb áramszükséglet következtében egyre-másra keletkeznek az üzemművek s az áramfejlesztőgépek gyors egymásutánban válnak üzemképtelenné. Ez azután azzal a kellemetlen következménnyel jár, hogy egész kerületeket kénytelenek restringálni áramszükségletüket s az utcákon a sötétség miatt életveszélyes a járás.

Az *Elektromos Művek* áramszolgáltatásában beállott zavarok miatt az üzem igazgatósága a következő figyelmeztetést adta ki:

Az egyenáram központi telepén egy géptörés miatt egyik áramfejlesztő gép üzemképtelenné vált. Minthogy a telep túl van terhelve, azért ma csütörtökön és holnap pénteken az egész vezetékhálózatot csak akkor lehet ellátni árammal, ha az egyenáramra kapcsolt fogyasztók a napokon takarékosan

fogják használni az áramot. Az *Elektromos Művek* ezért figyelmeztetik a fogyasztóközönséget, különösen a IV., V., VI. és VII. kerületben lakókat, hogy a magánlakásokban, vendéglőkben, kávéházakban, szállókban és bolthelyiségekben ne kapcsolják a megszokott lámpamennyiséget, hanem 25 százalékkal kevesebbet kapcsoljanak be, mert ellenkező esetben az áramszolgáltatást biztosítani nem lehet.

A közönség számára kiadott figyelmeztetés egyben intelem a főváros tanácsa számára, hogy végre komolyan foglalkozzék a világító transzperens-írdetések korlátozásának kérdésével.